

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 19. maj 2021
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Alexander Langgaard
Olesen
Sagsnr.: 2021-0037-0114
Dok.: 1982637

Besvarelse af spørgsmål nr. 50 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om politiets virksomhed, retsplejeloven og udlændingeloven (L 189)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 50 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om politiets virksomhed, retsplejeloven og udlændingeloven (Forbud mod deltagelse i nattelivet, tryghedsskabende opholdsforbud, udvidet adgang til beslaglæggelse af værdigenstande og udvisning af udlændinge dømt for vanvidskørsel m.v.) (L 189), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. maj 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jan E. Jørgensen (V).

Nick Hækkerup

/

Christian Fuglsang

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 50 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om politiets virksomhed, retsplejeloven og udlændingeloven (Forbud mod deltagelse i nattelivet, tryghedsskabende opholdsforbud, udvidet adgang til beslaglæggelse af værdigenstande og udvisning af udlændinge dømt for vanvidskørsel m.v.) (L 189):

”Vil ministeren som teknisk bistand udarbejde et ændringsforslag, der medfører, at opholdsforbuddet (§6) alene kan gives til de personer, der har udvist den i lovforslaget definerede utryghedsskabende adfærd, herunder at overtrædelse af opholdsforbuddet for denne personkreds bliver fængselsstraf?”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der henvises til den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 b, hvorefter politiet med henblik på at fremme trygheden i et område kan udstede forbud mod ophold på et bestemt sted, hvortil der er almindelig adgang (tryghedsskabende opholdsforbud). Justitsministeriet har endvidere forstået spørgsmålet således, at der ønskes teknisk bistand til et ændringsforslag, der indebærer, at det tryghedsskabende opholdsforbud med ændringsforslaget skal finde anvendelse for alle, der udviser den definerede utryghedsskabende adfærd i et forbudsramt område, uanset om det også var den eller de pågældende personers adfærd, der var årsagen til udstedelsen af det tryghedsskabende opholdsforbud.

2. Som det fremgår af pkt. 2.2.1.1 og 2.2.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger, har politiet i dag i medfør af bl.a. ordensbekendtgørelsens § 6 en række muligheder for at give påbud eller forbud til bestemte personer mod at opholde sig i et bestemt område, ligesom domstolene efter straffelovens §§ 79 a og 79 b kan give et opholdsforbud til konkrete personer, der er idømt en retsfølge af frihedsberøvende karakter i visse nærmere tilfælde. Politiet har dog ikke i dag mulighed for at udstede et forbud mod ophold på et bestemt sted på baggrund af adfærden blandt personer det pågældende sted, som ikke er rettet mod enkeltpersoner. De eksisterende muligheder for at udstede forbud mod ophold på bestemte steder giver således ikke hjemmel til at sætte bredt ind over for utryghedsskabende adfærd.

Med henblik på at sikre, at politiet har de nødvendige redskaber til at gribe ind over for utryghedsskabende adfærd, vurderer Justitsministeriet, at der

skal etableres hjemmel for politiet til at udstede et opholdsforbud på et bestemt sted, der omfatter alle personer, herunder de personer der gav anledning til forbuddet på grund af deres utryghedsskabende adfærd. De gældende regler om opholdsforbud er ikke egnede til at sætte ind over for denne slags utryghedsskabende adfærd, idet det kan være vanskeligt at identificere de enkeltpersoner, der har givet anledning til utryghed, ligesom det er gruppens tilstedeværelse og fremtoning som sådan, der giver anledning til utryghed. Både i de udsatte boligområder og andre steder oplever politiet ofte, at sådanne grupper har faste tilholdssteder og plager disse med utryghedsskabende adfærd.

Justitsministeriet finder derfor, at der er behov for at give politiet et nyt værktøj til at sætte ind over for grupper af personer, som udviser en adfærd, som er egnet til at skabe utryghed blandt personer, der bor eller færdes i området.

Det kan i forlængelse heraf bemærkes, at lovforslaget i sin nuværende udformning efter Justitsministeriets vurdering sikrer, at et tryghedsskabende opholdsforbud vil være til mindst mulig gene for almindelige borgere. Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til, at et tryghedsskabende opholdsforbud i medfør af den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 b, stk. 1, 2. pkt., ikke vil være til hinder for almindelig færden i området, ligesom opholdsforbuddet efter den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 b, stk. 4, 3. pkt., kan udformes på en måde, så forbuddet kun gælder på bestemte tider af døgnet – f.eks. i aften- og nattetimerne. Herudover vil det være et krav efter den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 b, stk. 2, 2. pkt., at et tryghedsskabende opholdsforbud vurderes at være et egnet redskab, og at mindre indgribende foranstaltninger ikke skønnes at være tilstrækkelige til at genskabe trygheden i området. Efter de foreslåede bestemmelser i politilovens § 6 b, stk. 5 og 6, følger det endvidere, at en beslutning om at udstede et tryghedsskabende opholdsforbud skal offentliggøres og indeholde en begrundelse og angivelse af det bestemte tidsrum, som beslutningen gælder for, ligesom politiet ved skiltning på det sted, der er omfattet af et tryghedsskabende opholdsforbud, skal gøre opmærksom på forbuddet. Der er under pkt. 1 i besvarelsen af 4. maj 2021 af spørgsmål nr. 35 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til ændring af straffeloven, lov om politiets virksomhed, retsplejeloven og udlændingeloven (Forbud mod deltagelse i nattelivet, tryghedsskabende opholdsforbud, videt adgang til beslaglæggelse af værdigenstande og udvisning af udlændinge dømt for vanvidskørsel m.v.) (L 189) redegjort nærmere for, hvordan lovforslaget i sin

nuværende udformning sikrer, at et tryghedsskabende opholdsforbud vil være til mindst mulig gene for almindelige borgere.

3. Efter Justitsministeriets vurdering vil et ændringsforslag, der medfører, at et tryghedsskabende opholdsforbud alene kan gives til de personer, der har udvist en utryghedsskabende adfærd, betyde, at det tryghedsskabende opholdsforbud ikke vil adskille sig væsentligt fra den hjemmel, politiet allerede i dag har i medfør af bl.a. ordensbekendtgørelsens § 6 til at give påbud eller forbud til bestemte personer mod at opholde sig i et bestemt område.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte et sådant ændringsforslag. Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til, at et sådant ændringsforslag efter Justitsministeriets opfattelse ikke i tilstrækkeligt omfang vil give politiet et nyt værktøj til at sætte ind over for grupper af personer, som udviser en utryghedsskabende adfærd, og således vil udgøre en væsentlig indskrænkelse af effektiviteten af et tryghedsskabende opholdsforbud.

Justitsministeriet kan i forlængelse heraf henvise til, at et tryghedsskabende opholdsforbud primært er tiltænkt som et værktøj for politiet til at normalisere tilstanden og genskabe trygheden i områder, hvor almindelige borgere må antages ikke at have et ønske om at opholde sig i længere tid på grund af utryghedsskabende adfærd i området. Det tryghedsskabende opholdsforbud er i den forbindelse tænkt som et middel til at vinde disse områder tilbage til almindelige borgere. Justitsministeriet kan endvidere henvise til, at lovforslaget i sin nuværende udformning sikrer, at forbuddet kan indrettes på en måde, som er til mindst mulig gene for almindelige borgere i og omkring det pågældende område.

4. Et ændringsforslag, som indebærer, at det tryghedsskabende opholdsforbud begrænses til at omfatte personer, der udviser den i lovforslaget definerede utryghedsskabende adfærd, herunder at overtrædelse af opholdsforbuddet for denne personkreds bliver fængselsstraf, vil kunne formuleres som anført nedenfor.

Ændringsforslag til

lov om ændring af straffeloven, lov om politiets virksomhed, retsplejeloven og udlændingeloven (Forbud mod deltagelse i nattelivet, tryghedsskabende opholdsforbud, udvidet adgang til beslaglæggelse af værdigenstande og udvisning af udlændinge dømt for vanvidskørsel m.v.) (L 189)

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af (...), tiltrådt af:...

Til § 2

1) I den under *nr. 1* foreslåede § 6 b, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »ophold« til: »utryghedsskabende ophold«.

[Indskrænkning af personkredsen omfattet af et tryghedsskabende opholdsforbud]

2) Den i *nr. 1* foreslåede § 6 b, *stk. 1, 2. pkt.*, ophæves.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

3) I den under *nr. 1* foreslåede § 6 b, *stk. 3*, udgår »bøde eller«.

[Skærpelse af straffen for overtrædelse af et tryghedsskabende opholdsforbud]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslaget foreslås det at indskrænke et tryghedsskabende opholdsforbud efter den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 b, *stk. 1, 1. pkt.*, til kun at gælde for personer, der udviser en utryghedsskabende adfærd i et område omfattet af et tryghedsskabende opholdsforbud. Med ”utryghedsskabende ophold” forstås ophold i et område omfattet af et tryghedsskabende opholdsforbud, hvor en eller flere personer udviser en adfærd, som er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området. Om den nærmere vurdering af, hvornår en adfærd må anses for at være ”egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området”, henvises til pkt. 2.2.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Ændringsforslaget vil indebære, at et tryghedsskabende opholdsforbud ikke længere vil være til hinder for ophold i området, som ikke kan karakteriseres som utryghedsskabende. Det vil således f.eks. være tilladt at benytte et for-

budsramt område til f.eks. rekreative formål som boldspil, picnic mv., ligesom almindelig færden i området vil være tilladt, idet disse typer ophold i området ikke vil kunne karakteriseres som utryghedsskabende.

Enkeltpersoners utryghedsskabende ophold i et forbudsramt område vil være tilstrækkeligt for at ifalde straf efter ændringsforslaget. Dermed vil betingelsen for at ifalde straf for at overtræde et tryghedsskabende opholdsforbud adskille sig fra betingelsen for at udstede et tryghedsskabende opholdsforbud i medfør af den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 b, stk. 2, 1. pkt., hvorefter det kræves, at den utryghedsskabende adfærd skal være udvist af ”en gruppe af personer”.

Betingelserne for udstedelse af et tryghedsskabende opholdsforbud i medfør af politilovens § 6 b, stk. 2, som nærmere beskrevet i pkt. 2.2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, om geografisk afgrænsning (pkt. 2.2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger) samt kravene til administration af ordningen og retsvirkningerne heraf i medfør af politilovens § 6 b, stk. 4-6, som nærmere beskrevet i pkt. 2.2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil være de samme som efter lovforslagets nuværende udformning.

Tilregnelseskravet for overtrædelse af et tryghedsskabende opholdsforbud vil med ændringsforslaget fortsat være uagtsomhed. Det forudsættes, at det ved vurderingen af strafansvaret efter den foreslåede bestemmelse bl.a. vil skulle indgå, om området er tydeligt afmærket, som det kræves i medfør af den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 b, stk. 6.

Om straffen for overtrædelse af et tryghedsskabende opholdsforbud henvises til bemærkningerne under nr. 3 nedenfor.

Til nr. 2

Som følge af den under nr. 1 foreslåede ændring af den foreslåede § 6 b, stk. 1, 1. pkt., i politiloven, hvorefter det tryghedsskabende opholdsforbud indskrænkes til alene at gælde for ”utryghedsskabende ophold” i et område omfattet af et tryghedsskabende opholdsforbud, foreslås det at ophæve den med lovforslaget foreslåede § 6 b, stk. 1, 2. pkt., i politiloven, hvorefter et tryghedsskabende opholdsforbud ikke er til hinder for almindelig færden i området. Med den under nr. 1 foreslåede ændring vil almindelig færden i området ikke være strafbar allerede af den grund, at almindelig færden i området ikke vil udgøre utryghedsskabende ophold i området.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget foreslås det at skærpe straffen for overtrædelse af et tryghedsskabende opholdsforbud til fængselsstraf i førstegangstilfælde. Skærpelsen af straffen for overtrædelse af et tryghedsskabende opholdsforbud skal ses i lyset af den under nr. 1 foreslåede ændring af den foreslåede § 6 b, stk. 1, 1. pkt., i politiloven, om at indskrænke opholdsforbuddet vil gælde for utryghedsskabende ophold i området. Med ændringen forudsættes, at straffen for overtrædelse fastsættes til fængsel i 14 dage i førstegangstilfælde. Det forudsættes fortsat, at straffen for overtrædelse i andengangstilfælde og derover som udgangspunkt fastsættes til fængsel i 30 dage.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i medfør af straffelovens kapitel 10.

Ændringsforslaget vil potentielt kunne få økonomiske konsekvenser for myndighederne i straffesagskæden. De økonomiske konsekvenser vil skulle afdækkes nærmere.